

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ)

Seime pritarta [GPMĮ 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimams](#), kuriais įteisinta investicinė sąskaita. GPMĮ pakeitime numatyta, jog įvedus naują priemonę – investicinę sąskaitą, gyventojų pajamų mokestis bus mokamas tik nuo gautos investicinės gražos, kuri panaudojama ne reinvestavimui, o išimama iš investicinės sąskaitos, pavyzdžiui, mokėjimų ar grynujų pinigų pavidalu.

Per investicinę sąskaitą bus leidžiama investuoti į šiuos finansų rinkų produktus:

- perleidžiamuosius vertybinius popierius (pvz., viešai platinamos akcijas, obligacijas);
- pinigų rinkos priemonės;
- kolektyvinio investavimo subjektų vertybinius popierius;
- tam tikras išvestines finansines priemones;
- per sutelktinio finansavimo platformas platinamas priemones;
- per tarpusavio skolinimo platformas platinamas priemones;
- Lietuvos ir užsienio valstybių vyriausybių taupymo lakštus.

Pajamomis, gautomis per investicinę sąskaitą, bus laikomos:

- palūkanos,
- pardavimo pajamos.

Investicine sąskaita galės būti laikoma sąskaita, atidaryta:

- Europos ekonominės erdvės valstybėje,
- Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėje narėje ar
- valstybėje, su kuria Lietuva yra sudariusi ir taiko dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį,

Svarbu, kad investicinę sąskaitą VMI galės deklaruoti tik Lietuvos mokesčių rezidentai.

Per investicinę sąskaitą galimų investuoti lėšų suma įstatymu neribojama. Taip pat nebus ribojamas investicinių sąskaitų kiekis.

Per investicinę sąskaitą gautomis pajamomis nebus laikomos pajamos, gautos investuojant į finansinius produktus, išleistus vienetų, kuriuose gyventojas ir (arba) su juo susijęs asmuo turi daugiau kaip 10 procentų to vieneto akcijų ar kitų teisių.

Dovanos ar paveldėjimo būdu gauti finansiniai produktai būtų laikomi įgytais per investicinę sąskaitą, jeigu gyventojas apie tai informuos VMI bei iš tokių produktų gautas pajamas priskirs investicinei sąskaitai.

Taip pat įtvirtinus investicinę sąskaita, palaipsniui bus atsisakoma lengvatų ilgalaikio draudimo ir III pakopos pensijų įmokoms, t. y. numatytą lengvatą taikyti ateinančius 10 metų iki 2024 metų pabaigos sudarytomis gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutartims.

Įstatymas įsigalios 2025 m. sausio 1 d. ir bus taikomas deklaruojant 2025 metų ir vėlesnių laikotarpių pajamas.

Taip pat priimtas [GPMĮ 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas](#), kuriuo neapmokestinamosioms pajamoms priskirtos:

- i. premijos, skiriamos aukšto meistriškumo sporto treneriams, ir
- ii. intelekto negalią turinčių asmenų organizacijų bei studentų sporto organizacijų įsteigti aukšto sporto meistriškumo prizai.

Įsigaliojimo data – 2025 m. sausio 1 d.

Dėl Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo

Priimtas [Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo pakeitimas](#), kuriuo tarifas lošimams lošimų automatais, stalo lošimams, bingui, totalizatoriui, lažyboms ir nuotoliniams lošimams padidintas nuo 20 iki 22 proc.

Pakeitimai įsigalios 2025 m. sausio 1 d. ir bus taikomi apskaičiuojant mokestį už 2025 m. ir vėlesniais mokestiniais laikotarpiais.

Dėl Mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ)

Priimtas [MAĮ 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymas](#), kuriuo nustatytos ir aiškiai apibrėžtos nemokestinės prievolės valstybės naudai, kurios perduotos administruoti VMI ir kurioms taikomos atskiros MAĮ numatytos administravimo procedūros:

1. ekonominė pinigine sankcija;
2. procesinė bauda;
3. teismo priteista suma;
4. bauda už nusikalstamas veikas, teismo paskirta Baudžiamajame kodekse nustatytais atvejais.

Pakeitimais nuspręsta įtvirtinti taisykles, skirtas VMI ir kitų institucijų informacinių sistemų sąsajų, kurių reikia ekonominėms sankcijoms ir kitoms nemokestinėms prievolėms administruoti, parengimui. Priėmus įstatymo pakeitimus:

- visos asmenų ir verslo prievolės valstybei bus traukiamos į apskaitą ir išieškomos kartu su kitomis VMI administruojamomis prievolėmis;
- bus atsisakyta popierinėmis priemonėmis atliekamų operacijų, duomenys apie pinigines prievoles valstybei ir jų vykdymą bus gaunami informacinėmis priemonėmis, o kaupiami ir sisteminami vienoje vietoje – VMI;
- ši informacija bus integruota į mokesčių mokėtojo rizikingumo vertinimą ir aktuali VMI planuojant mokesčių slėpimo prevencijos veiklas.

Įstatymo įsigaliojimo data – 2026 m. birželio 30 d., o atskirų jo nuostatų – 2024 m. lapkričio 1 d.

Dėl prekių sandorio vertės patikslinimo

Priimtas [Muitinės generalinio direktoriaus įsakymas dėl 2021 m. rugsėjo 29 d. įsakymo „Dėl prekių sandorio vertės patikslinimo jų vežimo, draudimo, krovimo ir tvarkymo išlaidomis aprašo patvirtinimo“ pakeitimo](#). Įsakymu patikslintos su *Incoterms* taikymu susijusios aprašo nuostatos.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. birželio 26 d.

Dėl importuojamų transporto priemonių muitinio įvertinimo

Muitinės generalinis direktorius priėmė [įsakymą dėl 2019 m. spalio 31 d. įsakymo „Dėl importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo](#). Įsakymu pakeistos taisyklių nuostatos, susijusios su naudotos transporto priemonės defektų akto surašymu ir varikliinių transporto priemonių prekyba užsiimančiomis įmonėmis.

Įsakymas taip pat papildytas nuostata, jog nesant duomenų apie jūrų transporto gabenimo tarifus, transporto priemonių muitinė vertė nustatoma pagal Muitinės svetainėje viešai skelbiamus duomenis.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. birželio 26 d.

Dėl Dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarties (DAIS) su Rusija

Vyriausybė priėmė [Nutarimą „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Prezidentą su prašymu pateikti Lietuvos Respublikos Seimui denonsuoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Rusijos Federacijos Vyriausybės sutartį dėl pajamų ir kapitalo dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo“](#). Nutraukus DAIS, Lietuvos rezidentų iš Rusijos šaltinių gautų pajamų bei Rusijos rezidentų iš Lietuvos šaltinių gautų pajamų apmokestinimas Lietuvoje būtų sprendžiamas vadovaujantis Lietuvos nacionaliniais teisės aktais (Pelno mokesčio įstatymo (**PMĮ**) ir Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (**GPMĮ**) nuostatomis, nustatančiomis mažiau palankų apmokestinimo režimą.

Taikant PMĮ ir GPMĮ nuostatas:

- didėtų taikomi prie šaltinio išskaičiuojamų mokesčių tarifai;
- plėstųsi iš Lietuvos šaltinių pajamas gaunančių Rusijos rezidentų mokesčių bazė;
- nebūtų taikomos vidaus mokesčių įstatymuose nustatytos lengvatos, kurios siejamos su valstybėmis, su kuriomis yra sudarytos ir taikomos dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys;
- būtų sudarytos sąlygos netaikyti kitų mokesčių lengvatų;
- Lietuvos gyventojų atveju, nuo iš Rusijos šaltinių gautų pajamų Lietuvoje mokėtinas mokestis nebūtų mažinamas Rusijoje sumokėtų mokesčių sumomis.

Pažymėtina, kad pagal DAIS nuostatas, Lietuva apie nutraukimą Rusiją turėtų informuoti mažiausiai prieš šešis mėnesius iki bet kurių kalendorinių metų pabaigos. Atsižvelgiant į tai, kad nutraukimo procedūros Lietuvoje dar nėra baigtos, net ir nutraukus sutartį šiais metais, jos taikymas nuo kitų metų pradžios nenutrūks.

MOKESČIŲ PROJEKTAI

Dėl Mokesčių administravimo įstatymo (MAĮ)

Siekiant perkelti ir įgyvendinti Direktyvos (ES) 2023/2226, o kartu ir EBPO sistemos dėl kriptoturto ataskaitų teikimo ir bendro ataskaitų teikimo standarto pakeitimų nuostatas, pateiktas [MAĮ pakeitimo projektas](#).

Pareigos teikti duomenis įstatymas nenumato kriptoturto operatoriams, analogiškus duomenų teikimo reikalavimus vykdantiems kitoje valstybėje narėje bei nustato išsamų subjektų sąrašą, kuriems šios nuostatos netaikomos.

Be to, duomenis teikiantiems kriptoturto paslaugų teikėjams nustatoma pareiga kaupti informaciją apie veiksmus, kurių jie ėmėsi įgyvendindami reikalavimus, susijusius su informacijos apie kriptoturto naudotojus teikimu VMI. Šią informaciją jie privalo saugoti 5 metus.

Nustatoma, jog jeigu kriptoturto operatorius nevykdo pareigos registruotis VMI arba jeigu jo registracija buvo panaikinta, VMI gali priimti sprendimą duoti nurodymą panaikinti galimybę pasiekti tokio kriptoturto operatoriaus interneto svetainę tol, kol kriptoturto operatorius įvykdys jam nustatytą pareigą registruotis.

Taip pat projekte siūloma nustatyti mokesčių mokėtojai galimybę kreiptis į mokesčių administratorių su prašymu dėl būsimąjį sandorio kainodaros principų išankstinio suderinimo. Numatyta, kad toks suderinimas galėtų būti taikomas retrospektyviai. Konkrečiai tai apimtų tik dvišaliu (t. y. įtraukiant kitos valstybės mokesčių administratorių) įpareigojančius sprendimus kontroliuojamųjų sandorių kainodaros klausimais, jei atitinkami ankstesnių mokestinių metų faktai ir aplinkybės yra tokie patys, kaip ir būsimąjį sandorio, ir gali būti patikrinti atliekant patikrinimą.

Projektu taip pat tikslinamos nuostatos, susijusios su duomenų apsauga, trečiųjų asmenų pareiga teikti aktualią informaciją mokesčių administratoriui, baudų skyrimu ir atleidimu nuo jų bei kita.

Numatoma dalies nuostatų įsigaliojimo data nuo priėmimo, kitų – 2026 m. sausio 1 d.

Dėl Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo (MATĮ)

Įregistruoti [MATĮ 1, 2, 4, 6, 7, 9, 11 straipsnių ir 3, 7, 8 priedų pakeitimo įstatymo projektas](#) ir [MATĮ 6, 9 straipsnių ir 4 priedo pakeitimo projektas](#), kuriais keičiamos su mokesčio deklaravimu ir taršos nuslėpimu susijusios nuostatos bei peržiūrimi prieduose esantys mokesčio tarifai.

Projektu siūloma atsisakyti kombinuotų pakuočių sąvokos, taip pat siūloma nustatyti, kad nuslėpta tarša būtų laikomi ir tie atvejai, kai klaidingai nurodyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodantys dokumentai, sutvarkyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų kiekiai. Nuslėpus taršą, būtų atsisakyta apmokestinimo dvigubu tarifu – pažeidėjams būtų skiriama ekonominė sankcija.

Kartu siūloma aiškiai reglamentuoti, jog mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis lengvata vienkartinės pripildytas pakuotes Lietuvos rinkai tiekiantys gamintojai ir importuotojai gali pasinaudoti turėdami galiojančius dokumentus, išduotos įgalios Vyroausybės institucijos. Projekte numatyta, jog nuo 2025 m. vienkartinių neperdirbamųjų pakuočių atveju mokestis apskaičiuojamas už visą tiekiamą Lietuvos rinkai kiekį.

Įstatymo nuostatos įsigalios skirtingais laikotarpiais.

Dėl prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo kvito

Įregistruotas [VMI viršininko įsakymo projektas dėl 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymo „Dėl Prekių \(paslaugų\) pirkimo-pardavimo kvito formos bei šių kvitų pildymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo](#). Įsakymas papildytas nuostata, kad prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo kvitu taip pat gali būti laikomas technine ir (arba) programine įranga suformuotas ir elektroniniu būdu pateiktas elektroninis kvitas, jeigu atitinka E. kvito taisyklių reikalavimus.

Dėl mokesčių administratoriaus taikos sutarties sudarymo

Pateiktas [VMI viršininko įsakymo projektas dėl 2023 m. spalio 27 d. įsakymo „Dėl Mokesčių administratoriaus taikos sutarties civilinėse ir administracinėse bylose sudarymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo](#).

Įsakymu peržiūrimi taikos sutarties civilinėje arba administracinėje byloje sudarymo su bylos šalimi, juridiniu asmeniu, tikslingumo vertinimo kriterijai.

Dėl mokesčių mokėtojų registro taisyklių

Pateiktas [VMI viršininko įsakymo projektas „Dėl Fizinių asmenų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą / išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklių pakeitimo“](#), kuriuo įtvirtintos taisyklės būtų keičiamos panaikinant SODRA skolos tikrinimą, taip pat atsisakant tam tikrų popierinės formos prašymų.

Taisyklės taip pat būtų papildytos nuostatomis, leidžiančiomis deklaruoti virtualią veiklos vykdymo vietą, pateikti prašymą telefonu, reglamentuotas veiklos įregistravimas / išregistravimas mokesčių administratoriaus iniciatyva.

